

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TİCARET BAKANLIĞI

AVRUPA YEŞİL MUTABAKATI GENİŞLETİLMİŞ ÜRETİCİ SORUMLULUĞU TEKSTİL VE HAZIR GİYİM SEKTÖRÜ

22 EKİM 2024

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

AVRUPA YEŞİL MUTABAKATI VE TEKSTİL SEKTÖRÜ

DÖNGÜSEL EKONOMİ EYLEM PLANI

SÜRDÜRÜLEBİLİR ÜRÜN İNİSİYATİFİ

SÜRDÜRÜLEBİLİR VE DÖNGÜSEL TEKSTİL
STRATEJİSİ

SÜRDÜRÜLEBİLİR ÜRÜNLER İÇİN
EKO-TASARIM TÜZÜĞÜ- ESPR

TEMEL AMAÇLAR

2030 itibariyle AB pazarına arz edilecek tüm tekstil ürünlerinin

- Uzun ömürlü ve geri dönüştürülebilir
- Büyük oranda geri dönüştürülmüş malzeme içeren
- Yeniden kullanım ve tamir imkanı sağlayan
- Zararlı hammadde içermeyen
- Sosyal haklara ve çevreye saygılı

ÜRÜN BAZLI EKO TASARIM KURALLARI

Çalışma takvimi- 19 Nisan 2025

2025-2028 dönemi

Hazır giyim ve ayakkabı, mobilya, lastik, deterjan, mineral yağlar, kimyasallar, ICT, demir-çelik, demir harici metaller, alüminyum, çimento

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

SÜRDÜRÜLEBİLİR ÜRÜNLER İÇİN EKO-TASARIM TÜZÜĞÜ- ESPR

28 Haziran 2024

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

SÜRDÜRÜLEBİLİR ÜRÜNLER İÇİN EKO-TASARIM TÜZÜĞÜ- ESRP 28 Haziran 2024

EKO-TASARIM KURALLARI

- Dayanıklılık, yeniden kullanılabilirlik, tamir edilebilirlik, geri dönüştürülebilirlik
  - Sakıncalı girdilerin varlığı
  - Enerji, su, kaynak kullanımı ve verimliliği
- Asgari geri dönüştürülmüş içerik (tüketim-sonrası)
  - Çevresel etkiler: karbon ve çevre ayak izi
- Atık oluşturma düzeyi-paketleme vs kaynaklı
  - Mikroplastik salınımı

AB PAZARINA GİRİŞ – PERFORMANS GEREKLİLİKLERİ

BİLGİLENDİRME GEREKLİLİKLERİ

YENİ STANDARTLAR

TEST, SERTİFİKASYON VE UYGUNLUK DEĞERLENDİRME SÜREÇLERİ

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

ŞEFFAFLIK

İZLENEBİLİRLİK

DÖNGÜSELLİK

DİJİTAL ÜRÜN PASAPORTU

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

MUHTEMEL EKO-TASARIM KURALLARI

PERFORMANS KRİTERLERİ –Tasarım, hammadde, üretim, atık yönetimi

- Ürünün dayanıklılığını artırmaya yönelik tasarımı
- Ürünün kolay geri dönüştürülmesine yönelik tasarımı
- **Zorunlu asgari geri dönüştürülmüş içerik kullanımı –tüketim-sonrası**

Ürün geri dönüşümünü ve yeniden kullanımını olumsuz etkileyecek içerikler belirlenecek
Liften-life geri dönüşüm → *mikroplastik salınım riskinin azaltılması*
Pamuk-polyester karışımı, elastan kullanımı

- Zararlı hammadde kullanımı yasağı
- Pamuk üretiminde kullanılan suya, gübre ve zirai mücadele ilaçlarına ilişkin azami limit
- Ürünün (kg/birim) üretiminde kullanılan su ve kimyasal için azami limit
- Ürünün kullanım süresinde su kullanımını azaltmaya yönelik tasarım

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

MUHTEMEL EKO-TASARIM KURALLARI BİLGİLENDİRME KRİTERLERİ

- Ürünün (kg/birim) üretiminde kullanılan su miktarı
- Ürünün biyoçözünür olmayan mikroplastik salınımı riski
- **Yaşam döngüsü sonunda atık yönetimine ilişkin bilgi**
- Ürün paketinde kullanılan geri dönüştürülmüş içerik miktarı
- Ürünün yıkanması ve kurutulması sonucu oluşan sera gazı emisyonu miktarı
- Ürünün yıkanması ve kurutulması sonucu enerji tüketimi

Tekstil, elektrik elektronik, lastik ve yapı malzemeleri pilot DPP çalışmaları
Tekstil DPP takvimi- 2027 III-IV. çeyrek

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

SATILMAYAN ÜRÜNLERİN İMHASI YASAĞI

Satılmayan ürünlerin imhasına ilişkin raporlama gereklilikleri
Hazır giyim ve ayakkabı sektöründe doğrudan yasak- **2 yıl geçiş süreci**

4203,61,62,6504,6505,6401-6405

Orta Ölçekli İşletmeler- **6 yıl geçiş süreci**

Küçük ve mikro işletmeler- **muaf**

Ocak 2026
KOBİ harici
firmaların 2025
yılında imha edilen
ürünleri
raporlaması

Temmuz 2026
Büyük firmaların
satılmayan hazır
giyim ve ayakkabı
ürünlerini imha
yasağı

Ocak 2030
Orta ölçekli
firmaların imha
edilen ürünleri
raporlaması

Temmuz 2030
Orta Ölçekli
firmaların
satılmayan hazır
giyim ve ayakkabı
ürünlerini imha
yasağı

İmha: Yeniden kullanım, tamir veya yeniden üretim amaçlı hariç ürünün imhası

Geri dönüşüm de imha tanımına giriyor

Satılmayan ürün: Stok fazlası, tüketici iadesi vb gibi üretilmiş nihai ürün

**DÖNGÜSEL
EKONOMİ
MODELLERİ**

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

GENİŞLETİLMİŞ ÜRETİCİ SORUMLULUĞU

ATIK ÇERÇEVE TÜZÜĞÜ REVİZYONU

Genişletilmiş Üretici Sorumluluğu

Tekstil atıklarının ayrı toplanması -2025

Ürünün toplanması ve döngüsel ekonomiye kazandırılmasından atık haline dönüşmesi sürecine kadar tüm aşamalardan üreticinin bizzat sorumlu olması

ÜRETİCİ

AB üyesi ülkede faaliyet gösteren ürünü ilk defa AB pazarına arz eden üretici/distribütör/ithalatçı
AB üyesi veya üçüncü ülkede faaliyet gösteren ürünü e-ticaret yoluyla AB pazarına arz eden
ekonomik operatör

10 kişiden az istihdama sahip yıllık cirosu 2 milyon euroyu geçmeyen KOBİlere muafiyet

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

GENİŞLETİLMİŞ ÜRETİCİ SORUMLULUĞU

GÜS ÜCRETLERİ

Ürün mevzuatlarında belirlenecek kategorilere göre eko-modülasyon
Döngüsellik artıkça azalan oranda ücretlendirme
GÜS ücretlerinin atık yönetimi finansmanında kullanılması
T-shirt başına 12 cent/ ürün maliyetinin %0.6'sı

**AB pazarına arz eden
tarafından karşılanan
GÜS yükümlülüğü**

**Üretici Sorumluluğu
Kuruluşu-PRO**

GÜS SORUMLULUĞU

Tekstil atıklarının toplanması, ayrıştırılması
Yeniden kullanım, geri dönüşüm için taşınması
Atık yönetiminin iyileştirilmesine ilişkin bilgi temini ve bilgilendirme faaliyetleri
AR-GE çalışmalarına destek

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

GENİŞLETİLMİŞ ÜRETİCİ SORUMLULUĞU

GÜS KAYIT SİSTEMİ

Üreticilerin veya yetkilendirilmiş temsilcilerin kayıt zorunluluğu
Üretici ve pazara arz edilen ürünlere ilişkin bilgiler

RAPORLAMA

Piyasaya arz edilen ürün
Toplanan Ürün
Atık Yönetimi

Satılmayan ürünlerin imhası yasağı- raporlama gereği

Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporlama Direktifi

Kurumsal Sürdürülebilirlik Özen Yükümlülüğü Direktifi

TEKSTİLDE ATIK VE İKİNCİ EL AYRIMI İÇİN
KRİTERLER BELİRLENMESİ

TEKSTİLDE ATIK-SONU KRİTERLERİ
BELİRLENMESİ

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

ATIK ÇERÇEVE TÜZÜĞÜ- KONSEY POZİSYONU

2028- Atık önleme, toplama, yeniden kullanıma ve geri dönüşüme hazırlama hedefleri belirlenmesi
GÜS sistemi oluşturmak için 30 ay geçiş süresi
(Parlamento pozisyonu 18 ay)
Mikro işletmelerin de dahil edilmesi

Hızlı moda ürünleri için daha yüksek GÜS ücretleri
Yeniden kullanıma sunan opetörlerden düşük de olsa GÜS ücreti

KONSEY, PARLAMENTO VE KOMİSYON ÜÇLÜ MÜZAKERELER

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

DÖNGÜSEL ATIK EKONOMİSİ

ATIK SEVKİYATI TÜZÜĞÜ – 2024/1157- 20 Nisan 2024

OECD üyesi olmayan ülkelere atık ihracatının kısıtlanması

OECD üyesi ülkelere atık ihracatının izlenmesi

Geri dönüşüm tesislerinin denetlenmesi (Endüstriyel Emisyonlar Direktifi kapsamında MET'lere uyum) -**21 Mayıs 2027**

NEDEN ÖNEMLİ:

- Geri dönüşüm sektörü hammadde ihtiyacının karşılanması
  - Asgari geri dönüştürülmüş içerik zorunlulukları
  - Geri dönüşüm tesislerinin MET'lere uyumu
    - Atık-sonu kriterlerinin belirlenmesi

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

TEMEL ÖNGÖRÜLER

EKO-TASARIM KURALLARI- GERİ DÖNÜŞTÜRÜLMÜŞ İÇERİK ZORUNLULUĞU

GERİ DÖNÜŞÜM SEKTÖRÜ İÇİN HAMMADDE İHTİYACI

AB'DE TEKSTİL ATIK TOPLAMA, AYRIŞTIRMA VE GERİ DÖNÜŞÜM YATIRIMLARI

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

Ticaret Bakanlığı Internet Sayfası

YEŞİL MUTABAKAT

https://ticaret.gov.tr/dis-iliskiler/yesil-mutabakat

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TİCARET BAKANLIĞI

ANA SAYFA KURUMSAL TEŞKİLAT MEVZUAT İSTATİSTİK ÜLKELER İLETİŞİM **YEŞİL MUTABAKAT** ENGLISH E-HİZMETLER

YEŞİL MUTABAKAT

Türkiye ekonomisi ve sanayisinin yeşil dönüşümü; kapsayıcı ve sürdürülebilir bir büyümenin tesis edilmesinin yanı sıra, ülkemizin AB başta olmak üzere, üçüncü ülkelere ihracatında rekabetçiliğinin korunması ve güçlendirilmesi için elzemdir. Bu alanda atılacak adımlar aynı zamanda ülkemizin küresel değer zincirlerine entegrasyonunun geliştirilmesi ve uluslararası yatırımlardan alacağı payın artırılması bakımından da önem teşkil etmektedir.

AB Emisyon Ticaret Sistemi

Genel Bilgi

Avrupa Yeşil Mutabakatı

Yeşil Mutabakat Eylem Planı ve Çalışma Grubu

AB Sınırda Karbon Düzenleme Mekanizması

AB Döngüsel ve Sürdürülebilir Sanayi Politikaları

AB Sürdürülebilir Tarım Politikaları

Duyurular

Yeşil Mutabakat Eylem Planı 2021

YEŞİL MUTABAKAT ÇALIŞMA GRUBU

YILLIK FAALİYET RAPORU

2022

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TİCARET BAKANLIĞI

Elif Berrak Taşyürek

Uluslararası Anlaşmalar ve AB Genel Müdürlüğü

AB Tek Pazar ve Yeşil Mutabakatı Dairesi

abtekpazar@ticaret.gov.tr